

Otsemea

**Maidor IANTZI
GOIENETXE**

Otseme bat ikusi dut Larhunen. Sendoa, argia, bizi indarra bezain boteretsua, bizi emailea. Lurraldeaz kontziente, mugimendu etengabea dabil.

Desmuntatu eta sakabanatutako eskeleto batetik jaio zen. Bada zahar bat, bera ere Otseme deitua, arimaren ezkutaleku batean bizi dena. Hezurak biltzea da bere zeregina, galtzeko arriskuan dena jaso eta mantentzea, eta otsoak dira bere espezialitatea. Hezurdura bat osatu duenean, suaren ondoan jarri eta kanta bat abestu dio. Orduan, hezurak haragiz estali dira eta ilea hazi zaio animaliarri. Bertze kantu bat, eta bizia hartu du; goiti biratu zaio buztana, arnasten hasi da. Hain ozen abestu du Otsemek, ezen

zoruak dar-dar egin baitu. Piztiak begiak zabaldu ditu eta korrika egin du eskapo.

Lasterka doala, abiada bizian, zapaldu duen putzu baten plisti-plasta, eguzki izpi bat edo argitzen duen ilargia dela medio, otsoa emakume bilakatu da. Libre eta irri ajaka doa aitzinera...

Otseme izeneko istorio hau “Women who run with the wolves” (1992) liburuan jasotako ipuinetako bat da. Duela urte dezente gomendatu zidan elkarrizketatu batek, lanean hasi berri nintzela. Clarissa Pinkola Estesena lana lagun izan nuen garraio publikoan egiten nituen bidaia anitzetan, eta gaur berreskuratu eta topoan irakurtzen hastea gozagarria izan da. Martxoaren 8a geure burua oroitzeko data ona izan daiteke. Edozein

egun da aproposa horretarako. Liburu honetako ipuinak sendagarriak dira. Barne mundua argitzen dute eta bueltan eramaten gaituzte emakume jakintsu eta basatien bizira.

Pinkolak dioenez, emakume denongan bizi da emakume basa eta guztiok dugu haren irrika. Harekin bat egiten dugunean sormena loratzen da, harreman esanguratsu, sakon eta osasuntsuak sortzen dira, eta gure zikloetara itzultzen gara, sexuan, sormenean, lanean zein aisian. Senez dakigu noiz hil behar duten gauzek, eta noiz bizi behar duten; badakigu nola urrundu eta nola egon. Gure sena baieztatzen dugunean, gau izartsu bat gara: infinitu begirekin ikusten dugu mundua. •

Iraultza imposiblea

**Xabier Mikel
ERREKONDO**

Emakumearen eguna da gaur. Esateko modu bat da, egutegian banderatxo morea ezartzea, ze jakina da, aldarri guztiena bezalaxe, egunero beharko lukeela izan emakumeen eguna, eragiteko zein borrokarako eguna, arrakala eta genero-injustizia guztiak apurtzeko ahaleginak eguneroko zereginak baitira.

Munduan, begia non jarri, emakumearen eskubideen egoerak jarraitzen du larri. Aldeak izugarriak dira, halere, eta berdintasunerantz egin beharreko urratsen erritmoak ezberdinak dira, halabeharrez. European feminismoak nagusiki berdintasun-eskubideen alde eta indarkeria sexistaren kontra dihar-

duen bitartean, hego Ameriketara, arraza eta klase borrokaz gain, feminizidio gordinari aurre egin behar diote, indarkeria hiltzaile orokortuari, soilik emakume izateagatik.

Ez da zutabearen asmoa eskubideen aldeko borrokaren historia kontatzea, baina obligaziozkoa da erreferentziazko emakume batzuen aipamena egitea: Emmeline Pankhurst, Clara Zetkin, Malala Yousafzai, Rosa Parks, Angela Davis, etab.

Hauek guztiek teoria landu, ipar hainbat ezarri, aldarriak egin eta konpromiso osoa hartu zuten, baina nire ustez azpimarragarriena da arrakala zehatzen batean beren burua ekintza zuzenera

eraman zutela. Gehien bat azken horregatik bilakatu dira erreferente.

Gaur ere pauso eraginkorrek emango badira, mugimendu zabalaz gain, esango nuke tokian tokiko emakume erreferenteak behar direla, baina arrakala guztien apurtzea eta egiazko berdintasuna lortuko lukeen iraultza zabal bakarria imposiblea da. Tokian tokiko iraultza txikiak baino ez ditut ikusten posible, arrakalen murru erraldoia zatika eraitsiko luketen iraultza txikiak.

Ze ez dute balio Laboaren ahotsetik kantatu genituen letrak, “Denak ala inor ez, dena ala ezer ez, bakarka ezin da...fusilak ala kateak”, bihotzetik eta erromantizismo sanotik ez bada... •